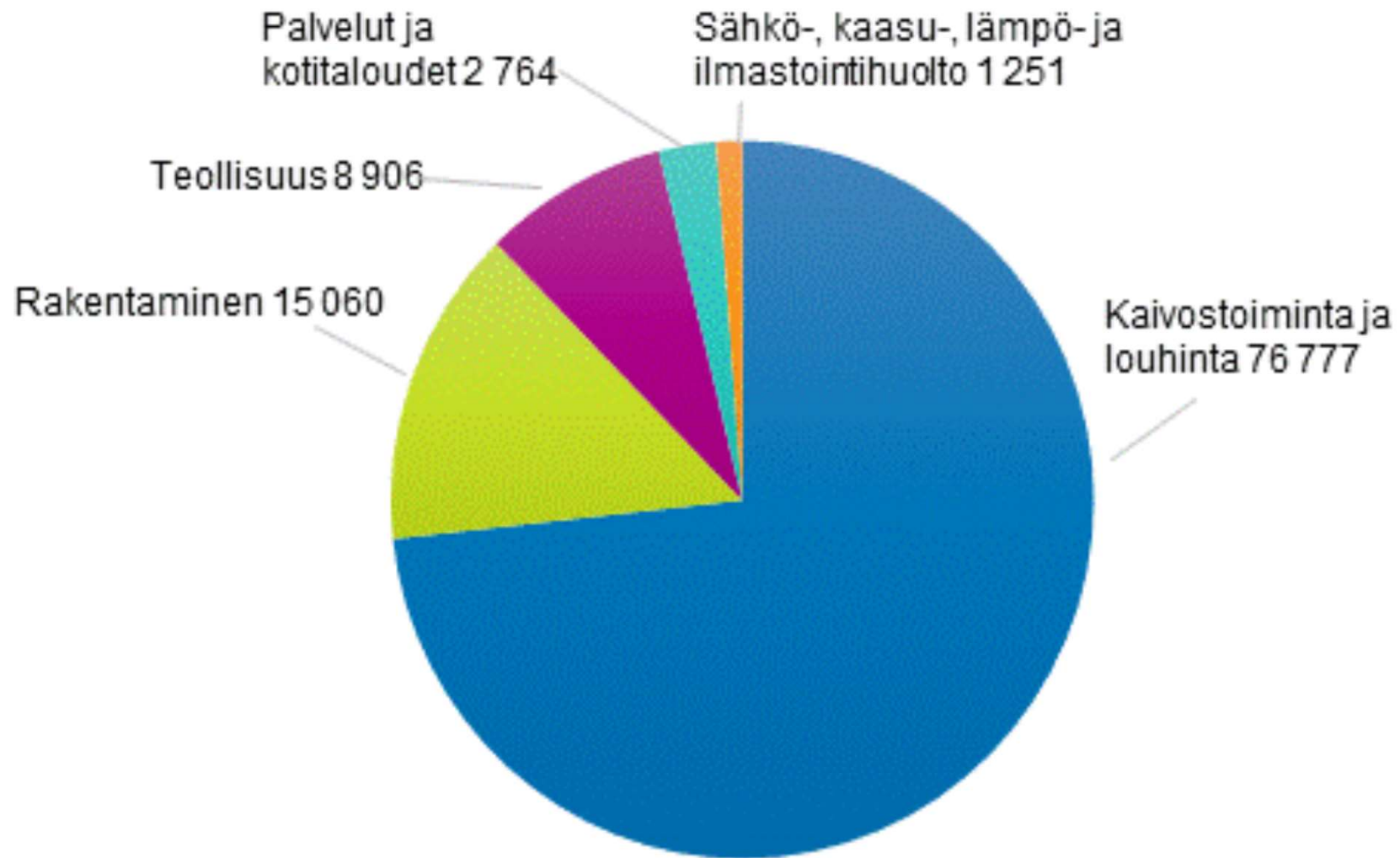

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Rakennus- ja purkujätteet - lainsäädäntö ja ohjeistus

Else Peuranen, ympäristöministeriö
Rakennusjätteet kiertoon -tilaisuus 5.4.2018,
Joensuu

Jätteiden kertymät sektoreittain ja jätelajeittain vuonna 2015, 1000 tonnia vuodessa; yhteensä noin 106 miljoonaa tonnia (lähde: Tilastokeskus 15.6.2017)

Lainsäädäntö

- EU:n jätedirektiivi 2008/98/EY
 - Sovellettu 12.12.2010 lähtien
 - Jätehierarkia korostunut
 - Rakennus- ja purkujätteelle 70 %:n tavoite hyödyntää **materiaalina** 2020 mennessä
- Kansallisesti pantu täytäntöön jätelailla (646/2011) ja VNA:lla jätteistä (179/2012)

Kuva: YM

Jätehierarkia = etusijajärjestys

Jäteasetuksen säännökset rakennus- ja purkujätteille

- Velvollisuus ottaa talteen ja käyttää uudelleen käyttökelpoiset esineet ja aineet sekä jätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen (15 §)
- Erilliskeräysvelvoite (16 §):
 - 1) betoni-, tiili-, kivennäislaatta- ja keramiikkajätteet;
 - 2) kipsipohjaiset jätteet;
 - 3) kyllästämättömät puujätteet;
 - 4) metallijätteet;
 - 5) lasijätteet;
 - 6) muovijätteet;
 - 7) paperi- ja kartonkijätteet;
 - 8) maa- ja kiviainesjätteet.
 - Vaaralliset jätteet erilleen jätelain mukaan (JL 17 §)

Muuta jätesäätelyä

- Orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto (VNA 331/2013)
 - Voimaan vuoden 2016 alussa
 - Kaatopaikalle sijoitettava jäte saa sisältää orgaanista ainesta enintään 10 % (esim. puuta, muovia)
 - Rakennus- ja purkujätteelle lievennys siirtymäaikana: orgaanisen aineksen raja enintään 15 % vuoden 2019 loppuun asti
- Jäteverolaki (1126/2010)
 - Jäteveroa maksetaan kaatopaikalle sijoitettavasta tavanomaisesta jätteestä, **ei** vaaralliseksi luokitellusta jätteestä
 - Vuoden 2017 alusta lukien 70 € / tonni
 - Jäteverollisia jätteitä mm. betoni, tiilet, bitumiseokset
 - Verotonta muista jätteistä eroteltu jäte, joka hyödynnetään kaatopaikalla sen perustamisen, käytön tai käytöstä poistamisen kannalta välttämättömissä rakenteissa tai rakennuksissa; verollisia kuitenkin lasijäte ja halkaisijaltaan yli 150 mm kokoisista kappaleista koostuva betonijäte

Miten saavutetaan 70 %:n materiaalihyödyntämistavoite?

- Ohjelmia
 - Rakentamisen materiaalitehokkuuden edistämishjelma, Ramate, 2013
 - Valtakunnallinen jätesuunnitelma, VALTSU 2023
 - Rakentamisen jätteet yksi neljästä painopisteestä
 - UUMA –ohjelmat
 - edistetään jätteiden hyödyntämistä maarakentamisessa, esim. betonimurskeen
- Hankkeita
 - Vihreän talouden hankkeet 2012–2015: esim. rakennuspuujätteen materiaalihyödyntämisen edistäminen, rakennuselementtien uudelleenkäyttö
 - Ramate-hankkeita: esim. vanhojen rakennusmateriaalien tietopankki
 - Valtioneuvoston hankkeita (VN TEAS): esim. KEIKKA-hanke keinoista saavuttaa yhdyskuntajätteen ja rakennus- ja purkujätteen hyödyntämistavoitteet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

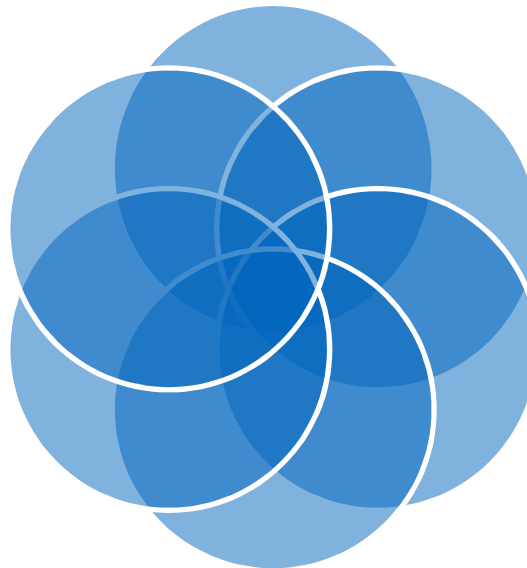
Rakentamisen materiaalitehokkuuden edistämishjelma, Ramate

Ramaten taustaa ja kytkentöjä

Korjausrakentamisen strategia 2007,
valtioneuvoston periaatepäätös
korjausrakentamisesta 2008:
materiaalitehokkuuden edistäminen
korjausrakentamisessa

EU:n resurssitehokkuus-
tavoitteiden
konkretisoituminen

Kansallisen
materiaalitehokkuusohjelman
laadinta, valmis syksyllä 2013

EU:n jätedirektiivi; rakennus-
ja purkujätteen
kierrätystavoite 2020: 70 %

Valtakunnallinen
jättesuunnitelma
vuoteen 2016

Jätelainsäädännön uudistaminen ja kiristyminen, mm.

- lajitteluvuorituksen laajentuminen
- siirtoasiakirjavelvoite myös rakennusjätteelle
- jäteverotuksen kiristyminen
- orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto

Ramaten toimenpiteet 1

1. Parannetaan uudisrakentamisen elinkaarijoustavuutta ja materiaalitehokkuutta

2. Edistetään suunnitelmallista kiinteistönpitoa, säästävää korjaamista ja rakennusjätteen kierrätystä korjaamisessa

3. Parannetaan kiinteistö- ja rakennusalan materiaalitehokkuusosaamista

4. Kehitetään rakennushankkeiden jätehuollon ohjausta, raportointia ja tilastointia

- Mm. luomalla helppokäyttöinen verkkopohjainen raportointijärjestelmä luvanvaraisten rakennus-, korjaus- ja purkuhankkeiden jätemäärien arviointiin ja seurantaan

Ramaten toimenpiteet 2

5. Varmistetaan rakennusjätteiden vastaanotto- ja hyödyntämispalvelujen alueellinen saatavuus

6. Parannetaan edellytyksiä rakennusmateriaalien, erityisesti puun uudelleen- ja uusiokäytölle

- Mm. kehittämällä kierrätysmateriaalien laadunvarmistusta SEKÄ poistamalla kierrätysmateriaalien käyttöön liittyviä lainsäädännöllisiä esteitä
- Mm. luomalla järjestelmä rakennusosien ja rakennusjätteen sähköiselle kaupalle

7. Edistetään rakennusmateriaalien ja –jätteiden lajittelun ja kierrätyksen teknologiaa

- Mm. sisällyttämällä materiaalitehokkuusnäkökulma kiinteistö- ja rakennusalan kehitysohjelmiin

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Valtakunnallinen jätesuunnitelma, VALTSU 2023

VALTSUn 2023 tavoitteet rakentamisen jätteille

- Talonrakentamisen jätemäärä vähenee
- Talonrakentamisen jätteiden materiaalina hyödyntämisaste nostetaan 70 %:iin
- Rakennus-, purku- ja maarakentamisen jätteiden hyödyntämistä lisätään riskit halliten
- Parannetaan rakennus- ja purkujätteen tilastoinnin tarkkuutta ja oikeellisuutta

...ja toimenpiteitä, mm.

- Vapaaehtoiset sopimusmenettelyt materiaalitehokkuudesta ja jätelajikohtaisen lajittelun parantamisesta
- Ohjeistusta julkisille hankkijoille mm. materiaalitehokkuudesta
- Materiaalitehokkuuden ja korkean kierrätysasteen pilottihankkeita ja -alueita
- Koulutusta ja neuvontaa materiaalitehokkuudesta ja kiertotalouden perusteista
- Luodaan jätelajikohtaiset suunnitelmat tärkeimmille rakennusjätelajeille

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Lisätietoja:

Neuvotteleva virkamies Else Peuranen,
ympäristöministeriö, s-posti
etunimi.sukunimi@ym.fi
www.ym.fi